

Asia: VN/27217/2021

Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä

Lausunnonantajia pyydetään vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Onko yrittäjyyden periaatepäätöksessä otettu huomioon yrittäjyyden edistämisen näkökulmasta keskeisimmät asiat?

Ei. Mitä lisäisit tai muuttaisit? [Yrittäjyysosaamisen ja -valmiuksien kehittäminen kaikilla koulutusasteilla on erityisen merkittävä toimenpide yrittäjyysstrategian toimeenpanossa. Suomalaisen koulutusjärjestelmän tuottamalla yrittäjyyskasvatuksella on merkittävä rooli nuorten asenteiden, tietojen, taitojen ja valmiuksien vahvistamisessa. Opetushallitus toteaa, että yrittäjyysosaamisen kehittäminen jatkumona ja uusiin yrittäjyysasteisiin vastaaminen edellyttää perusopetuksen ja toisen asteen yritys- ja työelämäyhteistyön sekä toisen asteen ja korkeakoulujen yhteistyön vahvistamista erityisesti työelämän ja kansainvälistymisen kehittämisessä. Yrittäjyysstrategiassa ei ole otettu kantaa siihen, miten eri koulutusasteet ja -muodot voisivat tulevaisuudessa yhdessä entistä paremmin vahvistaa yritysten osaamista ja uudistumiskykyä. Toimintaympäristön haasteet ja mahdollisuudet on kuvattu hyvin yrittäjyyden periaatepäätöksessä, mutta yrittäjille ja yrityksille tulee tarjota osaamisen uudistumisen mahdollisuuksia jatkuvan oppimisen periaatteella.]

2. Mitä tulisi erityisesti ottaa huomioon yrittäjyyden periaatepäätöksen toteuttamisessa?

Valtioneuvoston yrittäjyyden periaatepäätöksen tavoitteena on linjata tavoitteita ja toimenpiteitä yrittäjyyden toimintaympäristön kehittämiseksi poikkihallinnollisesti ja pitkäjänteisesti. Opetushallitus katsoo, että yrittäjyyden periaatepäätösten toteuttamiseen ja yhteistyöhön tarvitaan mukaan asiantuntijoita eri koulutusasteilta ja opetushallinnosta. Yrittäjyyden periaatepäätöksessä tuodaankin monipuolisesti esille koulutuksen rooli yrittäjien ja yrittäjyyden kehittämisessä. Lisäksi digitalisaatio ja vihreä siirtymä edellyttävät tiedon uudistamista ja täydennyskoulutusta, jotta yritykset ja yrittäjät saavat riittävästi uutta tietoa ja osaamista vastata toimintaympäristön muutoksiin ja tulevaisuuden haasteisiin. Lisäksi toimenpiteiden suunnittelussa, valmistelussa ja toteuttamisessa on huomioitava yritysten hyvinkin erilaiset mahdollisuudet osallistua koulutuksiin, keskusteluun sekä saada tietoa ja tukea kehittämiseen.

3. Ovatko yrittäjyyden periaatepäätöksen toimenpiteet poikkihallinnollisen yhteistoiminnan ja koordinaation varmistamiseksi riittävät (toimenpide 6.1.)?

Ei. Mitä lisäisit tai muuttaisit? [Opetushallitus pitää hyvänä, että perustetaan Yrittäjyyden neuvottelukunta. Yrittäjyyden periaatepäätöksen toteuttamisessa ja yrittäjien osaamisen kehittämisessä tarvitaan eri hallinnon alojen edustajista koostuvia ryhmiä ja mukana ryhmissä tulisi olla vahva koulutuksen ja opetushallinnon edustus. Yrittäjyyden periaatepäätöksen toteuttamisen yhtenä tavoitteena tulee olla myös tarvittavan ja koulutusjärjestelmän tuottaman yrittäjyysosaamisen varmistaminen jatkumona. Lisäksi tarvitaan konkreettisia tukimuotoja ja kehittämishankkeita, joiden avulla edistetään eri koulutusasteiden yhteistyötä yritysten kehittämis- ja innovaatio-osaamisen kehittämisessä.]

4. Ovatko esitetyt seurantamittarit kattavat yrittäjyyden periaatepäätöksen seuraamiseksi (kohta IV)?

Seurantamittareista monet ovat jo käytössä, mutta tulevaisuudessa olisi tärkeää varmistaa tietojen saatavuus kaikille, jotka tietoa tarvitsevat. Yrittäjyyden periaatepäätöksen toteuttamiseen ja ajantasaisen seurantatiedon saatavuuden varmistamiseksi tarvittaisiin toteuttamissuunnitelma ja nimetyt vastuutahot.

Ennakointitiedon hyödyntäminen ja ajantasainen seurantatieto muodostavat yhdessä hyvän pohjan ketterälle päätöksenteolle.

5. Miten voidaan kehittää ministeriöiden välistä poikkihallinnollista yhteistyötä yrittäjyyden periaatepäätöksen toteuttamiseksi?

Yrittäjyyden periaatepäätöksessä todetaan, että tavoitteena on sovittaa paremmin yhteen eri ministeriöissä tehtävät toimet, jotka liittyvät yrittäjien toimintaympäristöön. Opetushallitus pitää tavoitetta erittäin tärkeänä ja näkee, että tavoitteen toteuttamiseksi tarvitaan toimeenpanoon riittävät resurssit, asiantuntijoiden yhteistyötä sekä eri ministeriöiden tekemän työn näkyväksi tekemistä ja yhteensovittamista.

6. Muut mahdolliset huomiot yrittäjyyden periaatepäätökseen.

Opetushallitus toteaa, että yrittäjyyden periaatepäätösten toimenpaineiden osalta on keskeistä valita vuosittaiset kehittämisen painopisteet ja laatia realistinen aikataulu toimenpiteille, tuella ja kehittämiselle.

Liimatainen Anne
Opetushallitus

Sumkin Tuula

Opetushallitus